

De Invloed van Passieve Omstanders op de Fundamentele Behoeften, Schuldattributie en Veiligheidsperceptie van het Slachtoffer en het Effect van Excuses

LINDA A. A. MASSELINK

S1594893

B.SC. THESIS CONFLICT RISICO EN VEILIGHEID

Begeleiders:

Eerste begeleider: Dr. M. van Bommel

Tweede begeleider: Dr. Ir. P.W. de Vries

Faculteit Behavioural, Management and Social Sciences

Universiteit Twente

P.O. Box 217

7500 AE Enschede

Nederland

JUNI 2017

UNIVERSITY OF TWENTE.

*“The world will not be destroyed by those who do evil,
but by those who watch them without doing anything” –
Albert Einstein*

Abstract

Much research has been done on the behaviour and cognitions of bystanders in the bystander effect. However, less is known about the effects on the victims of the bystander effect. Therefore, this study examines the consequences for someone who gets insulted for no good reason with or without the presence of three passive bystanders and with or without receiving an apology from the perpetrator. Specifically, the effects of bystander presence and apologies on the four fundamental needs, safety perception and blame attributions are examined. Besides, the influence of self-judgment on these effects has been examined. In the current research, participants had to perform an impossible task together with a fellow participant, which was actually one of the researchers. As they failed, they received an insult from their 'fellow participant'. Results indicated that the presence of bystanders led to a lower safety perception and less self-blame, but to higher levels of perpetrator and bystander blame allocated by the victim. Apologizing caused that the four fundamental human needs were more threatened, especially the need to belong. Self-judgment turned out to be a predictor for the four fundamental needs; the higher the level of self-judgment of a victim the more the fundamental needs were threatened. Although these results contributed to a better view on the consequences for victims of the bystander effect, yet a complete picture is out of question. For this reason, it seems useful to examine the effects on the victim of the bystander effect further in the future.

Keywords: bystander effect, victim, blame, fundamental needs, apologies

Samenvatting

Veel onderzoek is reeds gedaan naar het gedrag en de cognities van omstanders in het bystander effect. Echter, over de effecten op de slachtoffers hiervan is tot dusverre weinig bekend. In deze studie wordt daarom onderzocht wat de gevolgen zijn voor iemand die zonder goede reden afwisselend in het bijzijn van nul of drie passieve omstanders beledigd wordt en daarbij al dan niet excuses van de dader aangeboden krijgt. Specifiek is gericht op de effecten van omstanderaanwezigheid en excuses op de vier fundamentele behoeften, veiligheidsperceptie, en schuldattributie. Daarnaast is de invloed van zelfbeoordeling op deze effecten onderzocht. In het huidige onderzoek moesten participanten samen met een medeparticipant, die eigenlijk één van de onderzoekers was, een onmogelijke taak uitvoeren. Het falen had een belediging van hun 'medeparticipant' tot gevolg. Resultaten indiceerden dat omstanderaanwezigheid leidde tot een vermindering van veiligheidsperceptie en in het toewijzen van zelfschuld, maar tot een verhoging in het toekennen van daderschuld door het slachtoffer. Het aanbieden van excuses had als gevolg dat de vier fundamentele menselijke behoeften, met name de need to belong, meer werden bedreigd. Zelfbeoordeling bleek een voorspeller voor de vier fundamentele behoeften; hoe hoger de zelfbeoordeling van een slachtoffer des te meer werden de fundamentele behoeften bedreigd. Hoewel deze resultaten hebben bijgedragen aan een betere kijk op de gevolgen voor slachtoffers van het bystander effect, is van een volledig beeld voorlopig nog geen sprake. Het lijkt dan ook zinvol om de effecten van het bystander effect op het slachtoffer in de toekomst nader te onderzoeken.

Sleutelwoorden: bystander effect, slachtoffer, schuld, fundamentele behoeften, excuses

Inhoudsopgave

Abstract	3
Samenvatting	4
Introductie	6
Bystander effect.....	6
Ostracisme, de fundamentele behoeften en veiligheidsperceptie	7
Schuldattributie.....	8
Excuses	9
Zelfbeoordeling	11
Huidige studie.....	12
Methode	12
Participanten en Design	12
Procedure	12
Meetinstrumenten	14
Faalangst (PFAI).....	14
Zelfbeoordeling.....	14
Vier fundamentele behoeften	15
Veiligheidsperceptie	15
Zelfschuld, daderschuld en omstanderschuld	15
Resultaten	16
Manipulatiecheck.....	16
Vier fundamentele behoeften.....	17
Veiligheidsperceptie	17
Attributie van schuld	18
Zelfbeoordeling	19
Aanvullende analyses	20
Discussie	21
Referenties	27
Bijlagen	31
Bijlage A: Vooraf vragenlijst voor participanten	31
Bijlage B: Achteraf vragenlijst voor participanten.....	49
Bijlage C: Debriefing.....	56
Bijlage D: Codeboek	57

De Invloed van Passieve Omstanders op de Fundamentele Behoeften, Schuldattributie en Veiligheidsperceptie van het Slachtoffer en het Effect van Excuses

‘Schokkend: omstanders doen niets bij ontvoering’ (Moerman, 2016), ‘Omstanders kijken toe bij brutale beroving’ (Infopolitie, 2012), ‘Omstanders laten kopschopper zijn gang gaan’ (Telegraaf, 2013). De krantenkoppen staan er vol van: toekijkende omstanders. Het gebeurt dikwijls dat een omstander een slachtoffer in nood aan zijn lot overlaat. Darley en Latané (1968) toonden aan dat de aanwezigheid van meerdere omstanders de kans van ingrijpen niet bevordert, maar juist reduceert ten opzichte van slechts één omstander. In de literatuur is dit fenomeen bekend geworden als het ‘bystander effect’. In september 2016 overkwam het een Marokkaanse toeriste. Ze werd verkracht in een bestelwagen terwijl meerdere omstanders toekeken. ‘Niemand hielp me’, getuigde het slachtoffer. Nog diezelfde nacht stond de vrouw op het punt om haar leven voortijdig te beëindigen (112Vandaag, 2017).

Dat de ingrijpende gebeurtenis veel impact op deze vrouw heeft gehad is duidelijk. De reactie van de toeriste is het resultaat van wat de gebeurtenis teweeg heeft gebracht. Niet alleen kreeg deze vrouw de ‘gewoonlijke’ consequenties van een ingrijpende gebeurtenis te verduren, ook werd ze geconfronteerd met het feit dat ze geen hulp kreeg door het bystander effect. Hoewel reeds veel onderzoek is gedaan naar het gedrag en de cognities van omstanders in het bystander effect (Latané & Nida, 1981; Fischer et al., 2011), is er over de effecten op de slachtoffers hiervan weinig bekend. Hoe denken slachtoffers over hun eigen toestand wanneer ze door omstanders aan hun lot worden overgelaten? In deze studie wordt daarom onderzocht wat de gevolgen zijn voor slachtoffers. Meer specifiek, voor iemand die zonder goede reden beledigd wordt, al dan niet in het bijzijn van drie passieve omstanders. Daarnaast zal worden gekeken naar het effect van excuses van de dader op het slachtoffer. Verandert de gedachtegang van slachtoffers over hun toestand als een dader nadien zijn verontschuldigen aanbiedt?

Bystander effect

De toeriste uit bovengenoemd voorbeeld werd geconfronteerd met het feit dat geen van de omstanders ingreep. Een ander voorbeeld is de moord op Kitty Genovese in 1964. Het verhaal ging dat 38 mensen getuige waren van de moord en dat pas na dertig minuten door één van hen actie werd ondernomen, terwijl de rest van de omstanders passief toekeek (Manning, Levine & Collins, 2007). Hoewel achteraf bleek dat deze informatie niet geheel overeenkwam met de realiteit (Manning et al., 2007), heeft deze gebeurtenis wel de aanzet gegeven tot de introductie van het begrip ‘bystander effect’ (Darley en Latané, 1968). Om de gevolgen van het bystander

effect op het slachtoffer nader te kunnen onderzoeken en deels te kunnen verklaren wordt eerst gekeken naar redenen waarom omstanders niet ingrijpen.

Latané en Darley (1969) hebben een model voor omstanderinterventie ontwikkeld. Dit model omvat vijf stappen die tot een beslissing kunnen leiden het slachtoffer al dan niet te helpen: 1. Opmerken dat er iets gebeurt; 2. De gebeurtenis interpreteren als een noodgeval; 3. Verantwoordelijkheid nemen om hulp te verschaffen; 4. Beslissen hoe te helpen en bekwaamheden evalueren; 5. Hulp implementeren (Kassin, Fein & Markus, 2014). Hoe komt het dan dat omstanders de beslissing nemen om een slachtoffer niet te helpen? In stap twee van het vijf-fasen model kan dit komen door pluralistische onwetendheid. Hierbij conformeren omstanders zich aan de groep om niet af te wijken: ‘niemand anders lijkt bezorgd’ (Kassin et al., 2014). In de derde stap van het model van Latané en Darley kan diffusie van verantwoordelijkheid een barrière vormen om het slachtoffer te helpen. Dit houdt in dat omstanders zichzelf minder verantwoordelijk voelen doordat ze deze verantwoordelijkheid toewijzen aan de andere omstanders (Banyard, Davies, Norman & Winder, 2010). Ten slotte kan audience inhibition in de vijfde stap van het model een reden zijn voor omstanders om het slachtoffer niet te hulp te schieten: ‘ik zal eruit zien als een dwaas’ (Kassin et al., 2014).

Hoewel deze factoren voor omstanders een belemmering kunnen vormen om een slachtoffer in nood te helpen, zijn slachtoffers zelf op dat moment niet bewust bezig met het ‘bystander effect’. Wellicht kunnen slachtoffers zich op dat moment niet of moeilijk verplaatsen in de omstanders en hun redenen om passief te blijven. Dit kan de gedachtegang van het slachtoffer over zijn toestand op een aantal aspecten beïnvloeden.

Ostracisme, de fundamentele behoeften en veiligheidsperceptie

Zoals eerder benoemd is er weinig onderzoek verricht naar de slachtoffers van het bystander effect. Een fenomeen waarbij de effecten op het slachtoffer wel zijn onderzocht is ostracisme, een aversieve sociale ervaring waarbij één of meerdere individuen genegeerd of buitengesloten worden (Jamieson, Harkins, & Williams, 2009). Het bal-gooispel Cyberball, waarbij een participant na verloop van tijd niet, deels of volledig genegeerd wordt door twee andere personen (Williams & Jarvis, 2006) is ontwikkeld om ostracisme te onderzoeken en manipuleren. Williams (2001) heeft onderzoek gedaan naar ostracisme en stelde dat dit fenomeen een bedreiging kan vormen voor vier fundamentele menselijke behoeften: de behoefte om ergens bij te horen (*need to belong*), de behoefte aan het gevoel van eigenwaarde (*need for self-esteem*), de behoefte aan controle (*need for control*) en de behoefte aan een zinvol bestaan (*need for meaningful existence*). Zowel bij het bystander effect als bij ostracisme wordt

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

een persoon dus slachtoffer van negeren. Door de veronderstelling dat ostracisme een bedreiging kan vormen voor de vier fundamentele behoeften van het slachtoffer, is er reden om te geloven dat ook het bystander effect een bedreiging kan vormen voor deze vier fundamentele menselijke behoeften van het slachtoffer. Echter, wanneer er geen omstanders bij de situatie aanwezig zijn kan er ook geen sprake zijn van ostracisme, omdat er niemand is die het slachtoffer negeert of buitensluit. Wellicht zullen daarom de vier fundamentele menselijke behoeften minder worden bedreigd als er geen omstanders aanwezig zijn dan wanneer er drie omstanders aanwezig zijn. Om dit nader te onderzoeken is de eerste hypothese opgesteld:

H1a. De vier fundamentele menselijke behoeften (Williams, 2001) van een slachtoffer worden meer bedreigd als er drie passieve omstanders aanwezig zijn dan wanneer er geen passieve omstanders aanwezig zijn.

Een ander concept dat bedreigd kan worden door het bystander effect is veiligheidsperceptie, oftewel subjectieve veiligheidsbeleving. Gini, Pozzoli, Borghi en Franzoni (2008) hebben aangetoond dat in een situatie waarbij een slachtoffer wordt gepest, de veiligheidsperceptie beïnvloed wordt door de reacties van omstanders hierop. Als omstanders wel ingrijpen om een slachtoffer te verdedigen, wordt een hogere mate van veiligheidsperceptie ervaren. Indien omstanders passief blijven kan vertrouwen worden geschaad en onveiligheidsbeleving worden versterkt (Gini et al., 2008). Sterker nog, passiviteit van omstanders blijkt te worden gezien als samenspannen met de dader (Cowie, 2000). In deze situatie ervaart het slachtoffer niet alleen de dader als vijand maar ook de omstanders. Daarom is te verwachten dat in de omstandersconditie een lagere mate van veiligheid wordt ervaren, doordat hierbij vier personen als vijand worden beschouwd, terwijl in de nul omstandersconditie slechts één persoon als vijand wordt gezien:

H1b. Een slachtoffer ervaart een lagere mate van veiligheid als er drie passieve omstanders aanwezig zijn dan wanneer er geen passieve omstanders aanwezig zijn.

Schuldattributie

Naast de perceptie van veiligheid kan ook de perceptie van schuld worden beïnvloed door het bystander effect. Als er sprake is van een situatie waarbij iemand slachtoffer is geworden, bestaat vaak de behoefte om hierbij een schuldige aan te wijzen. Het model van Shaver (1985) licht toe hoe een persoon, in dit geval het slachtoffer, deze schuld toewijst. Eerst beoordeelt het

slachtoffer de oorzaak van de gebeurtenis, vervolgens evalueert hij of zij de morele verantwoordelijkheid waarna hij of zij de schuld toekent (Shaver & Drown, 1986). Schuld kan worden toegewezen aan anderen (extern), maar het slachtoffer kan zichzelf ook de schuld geven van de situatie (intern) (Engelstatter, 2004). Een externe of interne Locus of Control en de mate van geloof in The Just World kunnen onder andere factoren zijn die hier invloed op uitoefenen (Rotter, 1966; Lerner & Miller, 1978). Verder is aangetoond dat als het slachtoffer niemand anders heeft om de schuld te geven, hij of zij vaak een hogere zelfschuld ervaart (Bulman & Wortman, 1977; Canadian Resource Centre for Victims of Crime, 2005).

In het huidige onderzoek bestaat echter geen situatie waarbij aan niemand anders de schuld kan worden toegewezen. Aangezien er in de omstanderssituatie naast het slachtoffer vier anderen bij de gebeurtenis aanwezig zijn aan wie de schuld kan worden toegewezen, is de kans hier kleiner dat het slachtoffer zichzelf de schuld toewijst. In de aanwezigheid van omstanders legt het slachtoffer de schuld wellicht eerder bij zowel de dader als de omstanders. In de situatie zonder omstanders daarentegen kan het slachtoffer de schuld slechts aan twee personen toewijzen: aan zichzelf en aan de dader. Hierbij is de kans groter dat het slachtoffer zichzelf een hogere mate van schuld toewijst.

Volgens het onderzoek van Cowie (2000) wordt in het bystander effect schuld toegewezen aan omstanders, vanwege het feit dat de passiviteit wordt gezien als pro-pestgedrag of als handelen in samenspanning met de dader. Er wordt meer schuld toegewezen aan zowel de omstanders als de dader indien de nalatigheid van de omstanders heeft toegelaten dat een bepaalde situatie kon optreden (Critchler & Pizarro, 2008). Gebaseerd op deze informatie is de derde hypothese opgesteld:

H1c. Een slachtoffer kent zichzelf minder zelfschuld toe als er drie passieve omstanders aanwezig zijn dan wanneer er geen passieve omstanders aanwezig zijn, maar kent zowel de dader als de omstanders een hogere mate van schuld toe.

Excuses

Tot dusverre lag de nadruk op de gevolgen van het bystander effect voor het slachtoffer. Maar worden deze gevolgen beïnvloed als een dader nadien zijn of haar verontschuldigen aanbiedt? Het aanbieden van verontschuldigen kan verschillende effecten hebben. Niet alleen kunnen verontschuldigen de perceptie van een slachtoffer over een dader beïnvloeden en de wens om de dader te straffen laten afnemen, ook kunnen ze het herstelproces van het slachtoffer verbeteren en vijandige emoties verminderen (Dhami, 2015). Wanneer het

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

slachtoffer een dader vergeeft, verhoogt dit het slachtoffers gevoel van status/macht (Wenzel & Okimoto, 2010). Er vindt een uitwisseling van status plaats die cruciaal is voor het herstel van balans en harmonie (Alter, 1999). Lazare (1995) beschrijft deze uitwisseling als volgt:

Whatever the motive, what makes an apology work is the exchange of shame and power between the offender and the offended. By apologizing, you take the shame of your offense and redirect it to yourself. You admit to hurting or diminishing someone and, in effect, say that you are really the one who is diminished--I'm the one who was wrong, mistaken, insensitive, or stupid. In acknowledging your shame you give the offended the power to forgive. The exchange is at the heart of the healing process. (pp. 40-43)

Door het aanbieden van een verontschuldiging wordt schaamte overgedragen van het slachtoffer naar de dader en erkent de dader dat kwaad is verricht waarmee hij of zij bevestigt dat het slachtoffer niets fout heeft gedaan (Alter, 1999). Op basis van deze informatie zijn de volgende hypothesen opgesteld:

H2a. De negatieve effecten op het welzijn van het slachtoffer (bedreiging van de vier fundamentele menselijke behoeften (Williams, 2001) en een verminderde veiligheidsperceptie) worden in mindere mate ervaren als de dader zijn excuses wel aanbiedt dan wanneer de dader zijn excuses niet aanbiedt.

H2b. Een slachtoffer kent zichzelf minder zelfschuld toe als de dader zijn excuses wel aanbiedt dan wanneer de dader zijn excuses niet aanbiedt, maar kent zowel de dader als de omstanders een hogere mate van schuld toe.

De uitwisseling van schaamte en macht zoals beschreven door Lazare (1995) wordt verder uitgewerkt in het onderzoek van Murphy (2006). Murphy veronderstelt dat vooral uit een oprechte verontschuldiging winsten behaald kunnen worden als deze verontschuldiging in het openbaar geschiedt. Dit komt doordat het als pijnlijk vernederend wordt ervaren als een persoon zijn verontschuldigingen moet aanbieden in het bijzijn van anderen. Het lijden van de dader zorgt hier voor de voldoening voor het slachtoffer:

H3a. Er wordt een interactie-effect verwacht tussen de aanwezigheid van omstanders en excuses op het welzijn van het slachtoffer: meer specifiek, de negatieve effecten van omstanders op het welzijn van een slachtoffer zullen worden geattenuëerd door excuses.

H3b. Er wordt een interactie-effect verwacht tussen de aanwezigheid van omstanders en excuses op de schuldattributie van het slachtoffer: meer specifiek, door omstanderaanwezigheid en excuses zal de ervaren zelfschuld van een slachtoffer worden geattenuëerd, maar zowel dader- als omstandersschuld zal meer worden toegewezen.

Zelfbeoordeling

De mate waarin een slachtoffer van het bystander effect gevolgen ervaart, kan afhankelijk zijn van onder andere de Locus of Control, The Just World Belief en zelfbeoordeling. In deze studie wordt gekeken in hoeverre de gevolgen op het slachtoffer door de aan- of afwezigheid van passieve omstanders en excuses beïnvloed worden door de mate van zelfbeoordeling. Personen met een hoge mate van zelfbeoordeling zijn in gevallen van pijn of falen hard en kritisch naar zichzelf (Neff, 2004; Valdez & Lilly, 2015) en hebben lagere levels van zelfcompassie, compassie voor anderen en welzijn. Als een persoon het veroordelen naar zichzelf zo weet te verminderen dat een mate van zelfacceptatie wordt ervaren, zal de negatieve impact van de emotionele ervaring verminderd worden. Bovendien is aangetoond dat een minder veroordelende persoon naar zichzelf, ook minder veroordelend is naar anderen (Neff, 2003b). In dit onderzoek zullen slachtoffers met een hoge mate van zelfbeoordeling dus na de belediging kritisch naar zichzelf kijken en daarbij wellicht meer negatieve gevolgen ervaren. Naar aanleiding van deze informatie kunnen de volgende hypothesen worden opgesteld:

H4a. Het effect van passieve omstanders en excuses op de vier fundamentele behoeften (Williams, 2001) wordt beïnvloed door zelfbeoordeling: de fundamentele behoeften zullen meer worden bedreigd wanneer een persoon een hoge mate van zelfbeoordeling bezit dan wanneer hij of zij een lage mate van zelfbeoordeling bezit.

H4b. Het effect van passieve omstanders en excuses op de schuldattributie wordt beïnvloed door zelfbeoordeling: een persoon zal zichzelf minder schuld toekennen, maar zowel de dader als de omstanders meer schuld toekennen als deze persoon een lage mate van zelfbeoordeling bezit dan wanneer hij of zij een hoge mate van zelfbeoordeling bezit.

Huidige studie

De huidige studie was opgezet om inzicht te krijgen in de gevolgen voor iemand die zonder goede reden in het bijzijn van drie passieve omstanders beledigd werd en daarbij al dan niet excuses van de dader aangeboden kreeg. De focus lag hierbij op de gevolgen voor de fundamentele behoeften, schuldattributie en veiligheidsperceptie van het slachtoffer. Ook is onderzocht of de gevolgen van het bystander effect op het slachtoffer beïnvloed werden door de zelfbeoordeling van het slachtoffer. In het onderzoek moesten participanten samen met een zogenaamde medeparticipant, die eigenlijk één van de onderzoekers was, een onmogelijke taak uitvoeren. Na het mislukken van deze taak maakte de ‘medeparticipant’ een belediging naar de uitvoerende participant, waardoor een slachtoffersituatie werd nagebootst.

Methode

Participanten en Design

In totaal werden 125 participanten geworven om aan het onderzoek deel te nemen. Eén persoon had een zeer hoge mate van faalangst, ook wel klinisch genoemd met twee standaardafwijkingen boven het gemiddelde en werd uitgesloten van deelname. Wegens te grote bekendheid met de dader werden twee verdere participanten eveneens uitgesloten van de analyses. De totale dataset bestond uit 122 participanten (72 vrouwen, 50 mannen; gemiddelde leeftijd = 22.65, $SD = 5.99$) die willekeurig werden toegewezen aan één conditie van het 2 (omstanders: geen vs. drie) x 2 (excuses: aangeboden vs. niet aangeboden) tussen-participanten factorieel design. Participanten waren studenten van de Universiteit Twente en personen uit de nabije kring van de onderzoekers. Bij aanvang hebben participanten een toestemmings-verklaringsformulier ondertekend waarin stond dat alle gegevens anoniem verwerkt zouden worden en dat de deelname op ieder moment kon worden beëindigd. Studenten die zich aangemeld hadden via het proefpersonensysteem Sona Systems konden met hun deelname één Sona-credit verdienen.

Procedure

Het onderzoek bestond uit twee sessies, waarbij in de eerste sessie online een vragenlijst ingevuld diende te worden via een Qualtrics-link (zie Bijlage A). Deze eerste vragenlijst bestond uit een informed consent, vragen voor het meten van de moderatoren (narcisme, attributiestijlen, vergiffenis, belang van sociaal imago en zelfbeoordeling) en diende tevens als voormeting om participanten met een zeer hoge mate van faalangst (twee standaardafwijkingen

boven het gemiddelde) uit te sluiten van deelname. Ook moesten participanten ouder zijn dan 18 jaar en de Engelse taal beheersen.

Participanten die aan de inclusiecriteria voldeden werden uitgenodigd voor een tweede sessie. Deze sessie bestond uit een experiment waarbij participanten op de Universiteit Twente aanwezig moesten zijn. Bij aanvang werd de participant door een van de onderzoekers verwelkomd en geïnstrueerd om samen met een ‘medeparticipant’ binnen drie minuten een Jengatoren te bouwen. Jenga is een spel waarbij een toren van houten blokjes gebouwd dient te worden. Een speler haalt telkens één van de blokjes uit de toren en legt deze vervolgens in rijen van drie bovenop totdat de toren omvalt. Eén rij van drie blokjes telt als één verdieping.

De ‘medeparticipant’ was eigenlijk een onderzoeker, die de rol van dader op zich nam. Er werd verteld dat het record tot dusverre op veertig verdiepingen lag en dat bij verbreking van het record beide participanten een waardebon van €25 euro voor een winkel naar keuze zouden winnen. Echter, veertig verdiepingen is het huidige wereldrecord (Pokonobe Associates, 2016), dus vrijwel onmogelijk in de tijdslimiet van drie minuten. De onderzoeker legde uit dat de ‘medeparticipant’ alleen instructies mocht geven en de resterende tijd mocht doorgeven (*‘only one minute left!’*). Na de instructies verliet de onderzoeker de ruimte, waarna de ‘medestudent’ onopvallend de onderzoeker belde zodat deze kon meeluisteren. Nadat de drie minuten voorbij waren deelde de dader de participant mede te moeten stoppen en stelde voor de verdiepingen alvast te tellen (*‘Twenty-five, and we had to do? Forty?’*). Vervolgens maakte de ‘dader’ een belediging naar de participant: *‘Oh my god, it is not even that hard. My little sister could do that and she is like 3!’*. In sommige gevallen viel de toren om en werd er indien er genoeg tijd was, opnieuw gebouwd. Als er onvoldoende tijd over was, werd meteen na het omvallen van de toren de belediging gegeven.

In de omstanderconditie zaten, tijdens het uitvoeren van de taak, drie andere ‘participanten’ in de ruimte omdat er zogenaamd wat fout was gegaan met de tijdsloten. Ook dit waren onderzoekers die de rol van passieve omstanders vertegenwoordigden. De drie omstanders keken tijdens de belediging op naar het ‘slachtoffer’, maar bleven passief. Indien de participant een opmerking terug maakte naar de ‘dader’ werd deze genegeerd. Na de belediging via de telefoon gehoord te hebben, kwam de onderzoeker wederom de ruimte binnen. Opnieuw werd hierbij medegedeeld dat het record niet verbroken was en dat het tweetal geen waardebonnen gewonnen had. Vervolgens zei de onderzoeker: *‘Sorry, I forgot my laptop I will be right back’*, en verzocht het tweetal vriendelijk om in de tussentijd de Jenga op te ruimen. In de excusesconditie maakte de dader in deze tijd een verontschuldiging naar de participant: *‘I am sorry for earlier, I am not having such a great day’*.

Nadat de verontschuldiging had plaatsgevonden kwam de onderzoeker opnieuw de ruimte binnen en nodigde de participant uit om via een Qualtrics-link de tweede online vragenlijst in te vullen voor het meten van de afhankelijke variabelen (veiligheidsperceptie, schuld, panas, need to control, need for meaningful existence, need for self-esteem en need to belong) en de manipulatiecheck (zie Bijlage B). Na afronding van de vragenlijst werd ook de ‘medestudent’ zogenaamd uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. Tegelijkertijd kreeg de participant een uitgebreide debriefing (zie Bijlage C), waarbij het eigenlijke doel van het experiment werd uitgelegd. Ook kreeg de ‘dader’ de kans zich te verontschuldigen voor het vertoonde gedrag en uit te leggen dat alles gespeeld was. Ten slotte werd de participant gevraagd het eigenlijke doel van het onderzoek voor zichzelf te houden in verband met vertekening en door middel van een chocoladereep werd de participant bedankt voor zijn deelname.

Meetinstrumenten

Faalangst (PFAI)

Voorafgaande aan het experiment werden participanten gevraagd een online vragenlijst in te vullen over faalangst. Hiervoor is *The Performance Failure Appraisal Inventory* (PFAI) van Conroy gebruikt (Conroy, 2003). De PFAI schaal bestond uit vijfentwintig items (bijv. ‘When I am failing, I worry about what others think about me’) en beschikte over een zeer goede betrouwbaarheid ($\alpha = .908$). Per item konden participanten aangeven in hoeverre het statement op hen van toepassing was gebaseerd op een vijf punt Likert-schaal (-2= geloof helemaal niet, +2 geloof altijd).

Zelfbeoordeling

Naast faalangst zijn er in de eerste vragenlijst ook vijf verschillende moderatoren gemeten (belang van sociaal imago, vergiffenis, zelfbeoordeling, narcisme en locus of control). Vanwege het feit dat de focus van deze studie lag op de moderator zelfbeoordeling zal alleen dit onderdeel worden toegelicht. Voor het meten van deze moderator is van de *Self-Compassion Scale* de subschaal *self-judgment* ($\alpha = .824$) gebruikt (Neff, 2003a). Deze subschaal bestond uit vijf items (bijv. ‘I’m disapproving and judgmental about my own flaws and inadequacies’). Op ieder item van deze vragenlijst konden participanten aangeven hoe vaak ze zich op de genoemde wijze gedroegen gebaseerd op een zeven punt Likert-schaal (1= nooit, 7= altijd).

Vier fundamentele behoeften

Na afloop van het experiment werden participanten uitgenodigd de tweede vragenlijst in te vullen. Hierin werden onder andere de vier fundamentele behoeften ('Belonging', 'Self-esteem', 'Meaningful existence' en 'Control') zowel samen als apart gemeten. De items hiervoor waren afgeleid van *The Assessment of Need Satisfaction following Ostracism* (Williams, 2010). De originele schaal, bestaande uit twintig items, werd gereduceerd tot twaalf items. De vier behoeften werden elk beoordeeld door drie items: *Belonging* ('I felt rejected'), *Self-esteem* ('I felt insecure'), *Meaningful existence* ('I felt meaningless') en *Control* ('I felt I was able to influence the action of others'). Participanten konden op ieder item aangeven in welke mate het gevoel ervaren werd tijdens de taak gebaseerd op een vijf punt Likert-schaal (1=helemaal niet, 5=extreem). Voor zowel de totale schaal met alle behoeften samen als voor de vier behoeften apart is een gemiddelde score berekend waarmee de betrouwbaarheid is vastgesteld. De schaal voor de vier behoeften samen en de schaal voor *self-esteem* apart beschikten over een acceptabele betrouwbaarheid ($\alpha = .792$; $\alpha = .703$). De schaal voor *belonging* beschikte over een goede betrouwbaarheid ($\alpha = .810$). De schaal voor *control* beschikte over een twijfelachtige betrouwbaarheid ($\alpha = .675$) en de schaal voor *meaningful existence* beschikte over een onacceptabele betrouwbaarheid ($\alpha = .472$). Indien het item '*I feel important*' verwijderd zou worden, zou de betrouwbaarheid aanzienlijk worden verbeterd ($\alpha = .814$). Echter, dit zou betekenen dat de schaal dan gemeten zou worden door slechts twee items, wat ten koste zou gaan van de validiteit. Om deze reden is ervoor gekozen het item niet te verwijderen.

Veiligheidsperceptie

Een ander concept dat gemeten werd in de tweede vragenlijst was veiligheidsperceptie. Voor de huidige studie was een veiligheidsperceptie schaal bestaande uit drie items ontwikkeld ('I feel safe', 'If danger occurs people help each other' en 'I feel safe at the University'). Participanten moesten op een vijf punt Likert-schaal aangeven in hoeverre de gevoelens tijdens de taak ervaren werden. De veiligheidsperceptie schaal beschikte over een zwakke betrouwbaarheid ($\alpha = .591$).

Zelfschuld, daderschuld en omstanderschuld

Als laatste werden in de tweede vragenlijst de zelfschuld, daderschuld en (eventuele) omstanderschuld gemeten. De items in deze vragenlijst waren gebaseerd op *The Self- and*

Other-Blame Scale (SOBS) uit de studie van Besharat, Eisler en Dare (2001). Voor zelfschuld en daderschuld werden dezelfde vier items gebruikt ('What happened was entirely my/the perpetrators fault', 'I blame myself/the perpetrator', 'I/the perpetrator (should) feel guilty' en 'I am/the perpetrator is responsible'). De eerste drie items zijn tevens gebruikt voor het meten van omstanderschuld. De totale schuldschaal bestond uit elf items en beschikte over een acceptabele betrouwbaarheid ($\alpha = .715$). Gesplitst in soort schuld beschikten de schalen voor zelfschuld, daderschuld en omstanderschuld achtereenvolgens over een acceptabele tot zeer goede betrouwbaarheid ($\alpha = .762$; $\alpha = .878$; $\alpha = .924$). Per item konden participanten aangeven in hoeverre ze het met het statement eens waren gebaseerd op een zeven punt Likert-schaal (-3= helemaal mee oneens, +3 helemaal mee eens).

Aanvullend

Deze studie was onderdeel van een groter onderzoek waarbij de gevolgen van het bystander effect op het slachtoffer vanuit verschillende perspectieven werd onderzocht. Voor de volledigheid is de totale vragenlijst, met onder andere *importance of social image*, *forgiveness*, *self-kindness*, narcisme, *Locus of Control* en PANAS opgenomen in de bijlagen A en B.

Resultaten

Manipulatiecheck

Om te controleren of de manipulatie voor excuses succesvol was, werd een binaire logistische regressie analyse uitgevoerd. Verwacht werd, dat participanten in de excusesconditie inderdaad de verontschuldiging als zodanig ontvangen hadden en dat participanten in de omstanderconditie de aanwezigheid van de drie omstanders hadden opgemerkt. Zoals verwacht werd een significant verschil gevonden tussen de excusesconditie en de niet-excusesconditie, $b = -3.148$, Wald $X^2(1, N = 122) = 36.073$, $p < .001$. Voor de manipulatiecheck met betrekking tot het aantal omstanders werd een tweeweg ANOVA uitgevoerd met Excuses en Omstanders als onafhankelijke variabelen en aantal omstanders als afhankelijke variabele. Wederom werd een significant verschil gevonden tussen de omstanderconditie en de niet-omstanderconditie, $F(1,118) = 2079.16$, $p < .001$. Uit deze resultaten kan worden afgeleid dat zowel de verontschuldiging als de drie passieve omstanders door de participanten succesvol werden opgemerkt, zoals bedoeld door de manipulatie.

Vier fundamentele behoeften

Naar aanleiding van de literatuur werden allereerst verwachtingen uitgesproken over de effecten van passieve omstanders en excuses op de vier fundamentele behoeften (Williams, 2001) van het slachtoffer.

Om deze verwachtingen te onderzoeken werd een 2 (Omstanders: geen vs. drie) x 2 (Excuses: aangeboden vs. niet aangeboden) tweeweg ANOVA uitgevoerd, op de gemiddelde score van de vier fundamentele behoeften samen. Resultaten indiceerden, in tegenstelling tot hypothese 1a, geen significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid, $F(1,118) = 0.85, p = .358$. Wel werd een significant hoofdeffect van excuses aangetoond, indicierend dat in de excusesconditie ($M = 3.21, SD = 0.55$) een mindere mate van de vier fundamentele behoeften werd ervaren dan in de niet-excusesconditie ($M = 3.43, SD = 0.53$), $F(1,118) = 4.73, p = .032$. Met andere woorden, tegen de verwachting van hypothese 2a in werden de fundamentele behoeften niet minder bedreigd door het aanbieden van excuses, maar juist meer (Tabel 1). Ook werd geen interactie-effect van omstanders en excuses op de vier fundamentele behoeften gevonden, $F(1,118) = 0.08, p = .778$, in tegenstelling tot hypothese 3a.

De losse behoeften werden eveneens geanalyseerd. Resultaten indiceerden alleen voor de need to belong een significant hoofdeffect van excuses, $F(1,118) = 6.17, p = .014$. Dus, in de excusesconditie ($M = 3.83, SD = 0.93$) werd een lagere mate van de need to belong ervaren dan in de niet-excusesconditie ($M = 4.23, SD = 0.85$) (Tabel 1). Op de andere behoeften werden geen significante effecten gevonden, alle p 's $> .118$.

Veiligheidsperceptie

Ten tweede werden hypothesen opgesteld over de effecten van passieve omstanders en excuses op de veiligheidsperceptie van het slachtoffer.

Resultaten van een tweeweg ANOVA met als onafhankelijke variabelen Omstanders en Excuses en als afhankelijke variabele veiligheidsperceptie, indiceerden een marginaal significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid, $F(1,118) = 3.61, p = .060$. Met andere woorden, conform hypothese 1b werd in de omstandersconditie ($M = 3.31, SD = 0.70$) een lagere mate van veiligheid ervaren dan in de niet-omstandersconditie ($M = 3.56, SD = 0.71$) (Tabel 1). Echter, in tegenstelling tot hypothese 2a werd geen significant hoofdeffect gevonden van excuses, $F(1,118) = 0.53, p = .467$. Ook het interactie-effect van omstanders en excuses op de veiligheidsperceptie bleek, in tegenstelling tot hypothese 3a, niet significant, $F(1,118) = 0.72, p = .399$.

Attributie van schuld

Ten derde werden in overeenstemming met de literatuur verwachtingen uitgesproken over de effecten van passieve omstanders en excuses op de attributie van schuld.

Voor het onderzoeken van deze verwachtingen werd wederom een tweeweg ANOVA uitgevoerd met als onafhankelijke variabelen Omstanders en Excuses en als afhankelijke variabelen achtereenvolgens zelfschuld, daderschuld en omstandersschuld. Allereerst werd het effect op zelfschuld onderzocht. Uit de resultaten bleek een marginaal significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid, $F(1,118) = 2.82, p = .096$. Dat wil zeggen dat in de omstanderconditie ($M = 3.48, SD = 1.33$) een lagere mate van zelfschuld werd ervaren dan in de niet-omstanderconditie ($M = 3.89, SD = 1.26$), zoals verwacht in hypothese 1c (Tabel 1). Echter, in tegenstelling tot hypothese 2b werd geen significant hoofdeffect gevonden van excuses op zelfschuld, $F(1,118) = 0.83, p = .364$. Ook het interactie-effect van omstanders en excuses op de zelfschuld bleek, in tegenstelling tot hypothese 3b, niet significant, $F(1,118) = 0.32, p = .575$.

Vervolgens werd het effect op daderschuld bekeken. In overeenstemming met hypothese 1c werd een significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid gevonden, $F(1,118) = 5.74, p = .018$. Dus, in de omstanderconditie ($M = 2.09, SD = 1.20$) werd een hogere mate van daderschuld toegewezen dan in de niet-omstanderconditie ($M = 1.63, SD = 0.85$) (Tabel 1). In tegenstelling tot hypothese 2b, werd geen significant hoofdeffect van excuses gevonden, $F(1,118) = 2.33, p = .130$. Ook werd tegen de verwachting van hypothese 3b in geen significant interactie-effect van omstanders en excuses op daderschuld aangetoond, $F(1,118) = 0.74, p = .391$.

Ten slotte is gekeken naar het effect op omstandersschuld. De tweeweg ANOVA toonde, in tegenstelling tot de hypothesen 1c en 2b, geen significante hoofdeffecten van zowel omstanderaanwezigheid als excuses, $F(1,118) = 1.48, p = .226$; $F(1,118) = 1.48, p = .226$. Bovendien werd, tegen de verwachting van hypothese 3b in, geen significant interactie-effect van omstanders en excuses op omstandersschuld gevonden, $F(1,118) = 2.51, p = .116$.

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

Tabel 1. *Gemiddelden (M) en Standaarddeviaties (SD) van de Fundamentele Behoeften, Need to Belong, Veiligheidsperceptie, Zelfschuld en Daderschuld per Conditie*

	Fundamentele behoeften		Need to Belong		Veiligheidsperceptie		Zelfschuld		Daderschuld	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Geen omstanders, geen excuses	3.46	0.53	4.13	0.88	3.55	0.76	3.93	1.27	1.57	0.84
Geen omstanders, wel excuses	3.27	0.50	3.98	0.88	3.56	0.66	3.85	1.27	1.69	0.88
Wel omstanders, geen excuses	3.40	0.55	4.35	0.81	3.41	0.71	3.66	1.32	1.85	0.87
Wel omstanders, wel excuses	3.15	0.59	3.70	0.97	3.21	0.69	3.32	1.34	2.30	1.41
Totaal omstanders	3.27	0.58	4.00	0.95	3.31	0.70	3.48	1.33	2.09	1.20
Totaal geen omstanders	3.37	0.52	4.06	0.87	3.56	0.71	3.89	1.26	1.63	0.85
Totaal excuses	3.21	0.55	3.83	0.93	3.38	0.69	3.56	1.33	2.02	1.22
Totaal geen excuses	3.43	0.53	4.23	0.85	3.48	0.73	3.80	1.29	1.70	0.86
Totaal (<i>N</i> = 122)	3.32	0.55	4.03	0.91	3.43	0.71	3.68	1.31	1.86	1.07

Zelfbeoordeling

Als laatste werd verwacht dat de effecten van passieve omstanders en excuses op zowel de vier fundamentele behoeften samen als op de schuldattributie zouden worden beïnvloed door de zelfbeoordeling van het slachtoffer.

Om deze verwachtingen te onderzoeken werd een lineaire regressie analyse uitgevoerd. Het regressiemodel bestond uit de predictoren Omstanders (0 voor geen omstanders, 1 voor drie omstanders), Excuses (0 voor excuses niet aangeboden, 1 voor excuses aangeboden), Zelfbeoordeling (gecentreerd), en alle interactietermen hiertussen. De afhankelijke variabelen waren achtereenvolgens de vier fundamentele behoeften samen, zelfschuld, daderschuld en omstandersschuld. De eerste regressie analyse met de vier fundamentele behoeften samen als afhankelijke variabele toonde aan dat het model significant was, $F(7,114) = 2.22$, $p = .038$ en dat 12% van de variantie in de fundamentele behoeften werd verklaard door bovengenoemde predictoren ($R^2 = 0.12$). De moderator zelfbeoordeling bleek een significante voorspeller te zijn voor de fundamentele behoeften, $b = -.25$ [-.45, -.05], $p = .017$. Met andere woorden, er werd een negatieve relatie aangetoond tussen zelfbeoordeling en de fundamentele behoeften. De drieweg interactie daarentegen bleek geen significante voorspeller van de variantie in de

fundamentele behoeften, $b = -.34 [-.74, -.07]$, $p = .102$. Om deze reden kon hypothese 4a niet worden aangenomen.

Verdere regressie analyses werden uitgevoerd met schuld als afhankelijke variabele. Geen van de modellen met bovengenoemde predictoren en achtereenvolgens zelfschuld, daderschuld en omstanderschuld als afhankelijke variabelen bleek significant, $F(7,114) = 1.28$, $p = .266$; $F(7,114) = 1.56$, $p = .154$; $F(7,114) = 1.40$, $p = .212$. Met andere woorden, in tegenstelling tot hypothese 4b beschikten de regressiemodellen met schuld als afhankelijke variabele niet over een significante mate van verklaarde variantie.

Aanvullende analyses

Van de 122 participanten was 34.4% bekend met ofwel de dader ofwel (één van) de omstanders (Zie bijlage D voor het codeboek). Om te onderzoeken in hoeverre deze bekendheid heeft gezorgd voor vertekeningen in de resultaten zijn aanvullende analyses uitgevoerd met slechts de groep participanten die niet bekend waren met de dader en/of omstanders ($N = 80$). Wederom werden 2 (Omstanders: geen vs. drie) x 2 (Excuses: aangeboden vs. niet aangeboden) tweeweg ANOVA's uitgevoerd.

De resultaten van de aanvullende analyses ($N = 80$) toonden een marginaal significant hoofdeffect van excuses op de vier fundamentele behoeften samen, indicierend dat in de excusesconditie ($M = 3.25$, $SD = 0.53$) een mindere mate van de vier fundamentele behoeften werd ervaren dan in de niet-excusesconditie ($M = 3.45$, $SD = 0.45$), $F(1,76) = 3.11$, $p = .082$. In tegenstelling tot hypothese 1b werd geen (marginaal) significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid op veiligheidsperceptie aangetoond, $F(1,76) = 1.74$, $p = .191$. Ook werd geen (marginaal) significant hoofdeffect van omstanderaanwezigheid op zelfschuld gevonden, $F(1,76) = 1.72$, $p = .193$, in tegenstelling tot hypothese 1c.

Verder bleken een aantal effecten significant waardoor bepaalde hypothesen (gedeeltelijk) konden worden aangenomen. Allereerst werd een significant hoofdeffect van excuses op daderschuld aangetoond, $F(1,76) = 4.42$, $p = .039$. Met andere woorden, conform hypothese 2b werd in de excusesconditie ($M = 2.11$, $SD = 1.35$) een hogere mate van daderschuld toegewezen dan in de niet-excusesconditie ($M = 1.65$, $SD = 0.71$). Ten tweede werd een marginaal significant interactie-effect van omstanders en excuses op daderschuld aangetoond, $F(1,76) = 3.45$, $p = .067$. Dus, conform hypothese 3b kent een slachtoffer de dader een hogere mate van schuld toe als er drie passieve omstanders aanwezig zijn dan wanneer er geen passieve omstanders aanwezig zijn en als de dader zijn excuses wel aanbiedt dan wanneer de dader zijn excuses niet aanbiedt. Ten derde werd een marginaal significant interactie-effect

van omstanders en excuses op omstandersschuld gevonden, $F(1,76) = 3.82$, $p = .054$. Dat wil zeggen dat conform hypothese 3b een slachtoffer de omstanders een hogere mate van schuld toekent als er drie passieve omstanders aanwezig zijn dan wanneer er geen passieve omstanders aanwezig zijn en als de dader zijn excuses wel aanbiedt dan wanneer de dader zijn excuses niet aanbiedt.

Als laatste werd onderzocht of de effecten van passieve omstanders en excuses op zowel de vier fundamentele behoeften als op de schuldattributie zouden worden beïnvloed door de zelfbeoordeling van het slachtoffer. Hiervoor werd wederom een lineaire regressie analyse uitgevoerd. Het regressiemodel bestond uit de predictoren Omstanders (0 voor geen omstanders, 1 voor drie omstanders), Excuses (0 voor excuses niet aangeboden, 1 voor excuses aangeboden), Zelfbeoordeling (gecentreerd), en alle interactietermen hiertussen. De afhankelijke variabelen waren achtereenvolgens de vier fundamentele behoeften samen, zelfschuld, daderschuld en omstandersschuld.

Het regressiemodel met de vier fundamentele behoeften samen als afhankelijke variabele bleek niet significant, $F(7,72) = 1.17$, $p = .330$. Het regressiemodel met zelfschuld daarentegen bleek marginaal significant, $F(7,72) = 1.86$, $p = .090$, waarbij 15.3% van de variantie in zelfschuld werd verklaard door bovengenoemde predictoren ($R^2 = .153$). Ook het regressiemodel met daderschuld als afhankelijke variabele bleek marginaal significant, $F(7,72) = 2.08$, $p = .057$. 16,8% van de variantie in daderschuld werd verklaard door bovengenoemde predictoren ($R^2 = 0.168$).

Discussie

In de huidige studie werd onderzocht wat de gevolgen waren voor iemand die zonder goede reden, afwisselend in het bijzijn van nul of drie passieve omstanders, beledigd werd en daarbij al dan niet excuses aangeboden kreeg van de dader. Uit de resultaten is gebleken dat omstanderaanwezigheid leidde tot een vermindering van veiligheidsperceptie en het toewijzen van zelfschuld, maar tot een verhoging in het toekennen van daderschuld door het slachtoffer. Het aanbieden van excuses had als gevolg dat de vier fundamentele menselijke behoeften, met name de need to belong, meer werden bedreigd. Zelfbeoordeling bleek een voorspeller te zijn voor de vier fundamentele behoeften; hoe hoger de zelfbeoordeling van een slachtoffer des te meer werden de fundamentele behoeften bedreigd. Aanvullende analyses met slechts de tachtig participanten die de dader en/of omstanders niet kenden, toonden aan dat de resultaten met betrekking tot attributie van schuld, waren veranderd ten opzichte van de resultaten met de gehele participantengroep. Er werd met name meer schuld toegewezen aan de dader.

In overeenstemming met de literatuur zijn in de inleiding verschillende hypothesen opgesteld. Allereerst werd het verwachte effect van omstanderaanwezigheid beschreven. Vanwege het feit dat bij zowel ostracisme als bij het bystander effect een persoon slachtoffer wordt van negeren, werd verwacht dat de aangetoonde gevolgen van ostracisme ook van toepassing zouden zijn op het bystander effect. Echter, de huidige studie toonde niet aan dat de vier fundamentele behoeften van een slachtoffer meer werden bedreigd in aanwezigheid dan in afwezigheid van drie passieve omstanders. Een mogelijke reden zou kunnen zijn dat de kenmerken van beide fenomenen verschillen. Bij ostracisme wordt een individu genegeerd en buitengesloten (Williams, 2007), terwijl hij of zij eerder wel bij de ‘groep’ werd betrokken. Ter illustratie, bij Cyberball zijn personen een bal naar elkaar aan het overgooien, waarna één persoon ineens de bal niet meer ontvangt en daardoor als het ware geen deel meer uitmaakt van de groep (Williams & Jarvis, 2006). Bij het bystander effect daarentegen is sprake van negeren door niet in te grijpen. Het slachtoffer heeft in dit geval nooit deel uitgemaakt van een ‘groep’; buitengesloten worden is hier dus veel minder aan de orde. Met name de need to belong werd hierdoor wellicht niet bedreigd.

De verwachting dat een lagere mate van veiligheid ervaren zou worden als drie passieve omstanders bij de belediging aanwezig waren dan wanneer geen passieve omstanders aanwezig waren werd wel bevestigd. Dit komt overeen met het onderzoek van Gini et al. (2008), waarbij vertrouwen werd geschaad en onveiligheidsbeleving werd versterkt toen omstanders passief bleven. Echter, voorzichtigheid is geboden bij het interpreteren van deze uitkomst, omdat de schaal waarmee veiligheidsperceptie werd gemeten over een zwakke betrouwbaarheid beschikte.

De hypothese over zelf-, dader- en omstandersschuld werd gedeeltelijk aangenomen. Resultaten indiceerden dat in de omstandersconditie een lagere mate van zelfschuld ervaren werd dan in de niet-omstandersconditie. Terwijl een hogere zelfschuld werd ervaren als het slachtoffer niemand anders had om de schuld te geven (Bulman & Wortman, 1977; Canadian Resource Centre for Victims of Crime, 2005), werd in de omstandersconditie wellicht een lagere zelfschuld ervaren, omdat het slachtoffer de schuld aan vier anderen kon toewijzen. Bovendien werd in de omstandersconditie een hogere mate van daderschuld toegewezen dan in de niet-omstandersconditie. Dat de nalatigheid van de omstanders heeft toegelaten dat een bepaalde situatie kon optreden bleek een reden om meer schuld toe te wijzen aan zowel de omstanders als de dader (Cricher & Pizarro, 2008). Echter, de huidige studie toonde niet aan dat het toewijzen van omstandersschuld hoger was in de omstandersconditie dan in de niet-omstandersconditie. Dit lijkt vreemd, gezien het feit dat er in de niet-omstandersconditie

logischerwijs geen schuld kan worden toegewezen aan omstanders. Een verklaring kan gevonden worden in de hiervoor gebruikte schaal. De items in deze vragenlijst waren gebaseerd op *The Self- and Other-Blame Scale (SOBS)* uit de studie van Besharat et al. (2001). Vragen naar omstanderschuld waren derhalve niet specifiek gericht op omstanders, maar op ‘anderen’ (‘What happened was partially the fault of others’). Met andere woorden, slachtoffers hebben deze vragen wellicht niet geïnterpreteerd als schuld toewijzend aan omstanders, maar interpreterden bijvoorbeeld de dader wellicht ook als ‘others’.

Ten tweede werd het verwachte effect van excuses beschreven. Er werd genoemd dat verontschuldigen het herstelproces van het slachtoffer verbeteren en vijandige emoties verminderen (Dhami, 2015). De negatieve effecten op het welzijn van het slachtoffer als gevolg van de belediging zouden daarom wellicht in mindere mate worden ervaren als een dader zijn excuses wel zou aanbieden dan wanneer hij of zij dit niet zou doen. Echter, resultaten indiceerden dat de fundamentele behoeften door het aanbieden van excuses niet minder werden bedreigd, maar juist meer. Ook bleek het aanbieden van excuses geen effect te hebben op de veiligheidsperceptie van het slachtoffer.

Verder werd beschreven dat de uitwisseling van schaamte en macht tussen de dader en het slachtoffer er wellicht voor zorgt dat een verontschuldiging werkt (Lazare, 1995). Met een verontschuldiging erkent de dader dat hij of zij degene was die fout heeft gehandeld en dat het slachtoffer niets fout heeft gedaan. Door deze informatie werd verwacht dat als een dader zijn excuses aanbiedt, het slachtoffer zichzelf minder, maar zowel de dader als de omstanders meer schuld zou toekennen dan wanneer een dader zijn excuses niet zou aanbieden. Toch bleek ook dit niet het geval. Het aanbieden van excuses had in deze studie geen invloed op het toekennen van zowel zelfschuld als dader- en omstanderschuld. Een mogelijke verklaring voor deze uitkomsten kan zijn dat de verontschuldiging onvoldoende heeft gewerkt. De effectiviteit van een verontschuldiging wordt immers bepaald door meerdere factoren. Zo blijkt het gerelateerd te zijn aan de taal die gebruikt wordt, de toon en waargenomen oprechtheid, de vlotheid en aan de hierin uitgedrukte emoties (Chiles & Roloff, 2014).

In de meta-analyse van Kirchoff, Strack en Jäger (2009) werden in totaal tien basiselementen van een verontschuldiging geïdentificeerd: verklaring van verontschuldiging, benoemen van de daad, verantwoordelijkheid nemen, poging om de daad uit te leggen, overbrengen van emoties, emoties en schade van het slachtoffer toespreken, fout toegeven, beloven het niet weer te doen, herstel aanbieden en verzoeken of de verontschuldiging kan worden geaccepteerd. Doordat in de huidige studie *‘I am sorry for earlier, I am not having such a great day’* als verontschuldiging werd gebruikt, omvatte het wellicht onvoldoende

componenten van een verontschuldiging. Daarbij komt dat de belediging werd toegewezen aan een externe oorzaak met als gevolg dat de verontschuldiging de vorm kreeg van een excuus waarbij de dader zijn handeling als het ware probeerde te rechtvaardigen (Kirchoff, Wagner & Strack, 2012).

Ten derde werden verwachtingen over mogelijke interactie-effecten beschreven. Er werd verwacht dat er interactie-effecten zouden bestaan tussen omstanderaanwezigheid en excuses op zowel de fundamentele behoeften en de veiligheidsperceptie van het slachtoffer als op het toekennen van zelf-, dader- en omstanderschuld. In tegenstelling tot deze verwachtingen werden bovengenoemde interactie-effecten echter niet aangetoond. Zoals hierboven beschreven blijkt de effectiviteit van excuses gelinkt te zijn aan de oprechtheid ervan (Chiles & Roloff, 2014). Frantz en Bennigson (2004) toonden aan dat een verontschuldiging die te vroeg tijdens het conflict werd aangeboden minder effect had dan wanneer deze verontschuldiging later werd aangeboden. Een vroege verontschuldiging zet het slachtoffer onder druk, terwijl hij of zij nog niet klaar is voor vergeving. Het slachtoffer krijgt bij een late verontschuldiging meer tijd om zich gehoord en begrepen te voelen (Frantz & Bennigson, 2004). Wellicht kwam in de huidige studie de verontschuldiging niet oprecht over, doordat deze vrijwel onmiddellijk na de belediging plaatsvond. Het slachtoffer was wellicht nog onder de indruk van de belediging en niet klaar om het voorval te vergeten en de dader te vergeven.

Ten vierde werden verwachtingen beschreven over de mogelijke invloed van zelfbeoordeling op het effect van omstanderaanwezigheid en excuses op de fundamentele behoeften en de attributie van schuld. In tegenstelling tot de verwachting werd in de huidige studie geen moderator-effect aangetoond tussen omstanders, excuses en een hoge mate van zelfbeoordeling op de vier fundamentele behoeften. Wel bleek zelfbeoordeling een negatieve relatie te hebben met de vier fundamentele behoeften. Met andere woorden, de vier fundamentele behoeften werden meer bedreigd als een persoon over een hoge mate van zelfbeoordeling beschikte.

Verder werd ook het interactie-effect van omstanders, excuses en een lage mate van zelfbeoordeling op de attributie van schuld niet aangetoond. Een mogelijke verklaring voor deze uitkomsten kan gevonden worden in *the affect infusion model* (AIM). *Affect infusion* is het proces waarbij affectief geladen informatie een invloed uitoefent op en opgenomen wordt in het oordelende proces, daarbij binnentredend in de overwegingen van de beoordelaar en uiteindelijk kleur gevend aan de uitkomst van het oordeel (Forgas, 1995). Het kan dus zijn dat de indicatie over de mate van zelfbeoordeling beïnvloed werd door de gemoedstoestand van het slachtoffer. Immers, gemoedstoestanden beïnvloeden zelfcognities zoals het zelfbeeld of de

zelfevaluatie en veranderen sociale beoordelingen zoals impressies van personen en koppels, toewijzingen voor succes of mislukking, en houdingen of overtuigingen (Sedikides & Green, 2001). Ter illustratie: gelukkige stemmingen wekken gunstige zelfbeoordelingen op, verhogen het terugroepen van positieve zelf refererende informatie en veroorzaken hogere verwachtingen van positieve zelfrelevante uitkomsten (Sedikides & Green, 2001).

Aangezien in de huidige studie de vragen over de mate van zelfbeoordeling pas na afloop van de belediging gesteld werden, waren deze mogelijk niet representatief voor de mate van zelfbeoordeling van een persoon in het algemeen. In deze situatie hadden de ervaren emoties naar aanleiding van de belediging mogelijk invloed op de zelfbeoordeling. Wellicht zouden de resultaten anders zijn uitgevallen als de meting van zelfbeoordeling voorafgaand aan het experiment zou hebben plaatsgevonden.

Ten slotte bleek tijdens het onderzoek dat in 34.4% van de gevallen het slachtoffer ofwel de dader ofwel (één van) de omstanders kende. Waar in de eerste instantie verwachtingen niet konden worden aangenomen, bleek dit wel te kunnen bij de bevindingen van de aanvullende analyses waarbij slechts de participanten werden meegenomen die niet bekend waren met ofwel de dader ofwel de omstanders. Ook konden bepaalde verwachtingen bij de aanvullende analyses niet meer worden aangenomen, terwijl deze in de eerste instantie wel werden aangenomen. Met name de resultaten met betrekking tot de schuldattributie van het slachtoffer bleken vertekend. Enerzijds zou deze vertekening verklaard kunnen worden doordat het slachtoffer bijvoorbeeld weet dat de dader zich normaalgesproken nooit op desbetreffende wijze zou hebben gedragen. Anderzijds zouden de vertekende resultaten kunnen zijn veroorzaakt doordat minder dan twee derde van de steekproef bij de aanvullende analyses werd meegenomen. Immers, door de kleinere hoeveelheid data nam de nauwkeurigheid eveneens af.

Reflecterend op het onderzoek werden als beperkingen reeds genoemd: onbetrouwbaarheid van de veiligheidsperceptieschaal, ambigue omstanderschuldschaal, onvoldoende werking van de verontschuldiging, twijfels over oprechtheid van de excuses en invloed van affect op zelfbeoordeling. Een andere beperking is de bekendheid van het slachtoffer met de dader en/of omstanders. Zoals is aangetoond heeft dit gezorgd voor vertekeningen in de resultaten. Voor toekomstig onderzoek wordt aangeraden om ervoor te zorgen dat het slachtoffer de dader en/of omstanders niet kent. Dit kan de vertekeningen uitsluiten en het experiment realistischer laten lijken. Bovendien lijkt het verstandig om in vervolg gebruik te maken van een volledige en goed getimede verontschuldiging. Met andere woorden, een verontschuldiging die niet te snel wordt aangeboden, waarbij de crisis erkend

wordt, verantwoordelijkheid geaccepteerd wordt en een verklaring wordt gegeven van wat de persoon gaat doen om te verzekeren dat de crisis niet wederom zal optreden (Coombs, 2015).

Verder reflecterend op de huidige studie kunnen desalniettemin ook positieve punten worden opgemerkt. Allereerst wordt hier genoemd dat de participanten zowel de eventuele aanwezigheid van omstanders als het eventuele aanbieden van excuses succesvol hadden opgemerkt. Echter, voorzichtigheid is geboden bij het interpreteren van deze uitkomst: er is immers niet onderzocht of de manipulatie ook het juiste effect heeft bewerkstelligd. De ‘manipulatiecheck’ diende in deze studie eerder ter controle of de participanten hadden opgelet, dan als check of de omstanders en excuses het gewenste resultaat hadden veroorzaakt. Ten tweede wordt hier de uniekheid van het onderzoek benadrukt. Voor zover bekend is dit de eerste studie die door middel van een experimenteel design heeft geprobeerd inzichten te verkrijgen in de gedachtegang van een slachtoffer van het bystander effect. Door gebruik te maken van een gecontroleerd experiment kon het slachtoffer wellicht meer inlevingsvermogen opbrengen dan wanneer gebruik werd gemaakt van bijvoorbeeld vignetstudies. Daarbij komt dat dit onderzoek een veelvoud aan concepten heeft getest met betrekking tot de gevoelens van het slachtoffer, waardoor een completer beeld is ontstaan over wat slachtoffers van het bystander effect ervaren. Om deze reden kan de huidige studie bijdragen aan ontwikkelingen in de praktijk. Met name slachtofferhulp kan progressie boeken als zij inspelen op de daadwerkelijk ervaren gevoelens van een slachtoffer van, in dit geval, het bystander effect. Naast slachtofferhulp kunnen ook winsten worden behaald uit het geven van voorlichtingen over het bystander effect en de gevolgen die dit met zich meebrengt voor de slachtoffers. Vaak zijn omstanders zich niet bewust van deze effecten en door hierover voorlichtingen te geven aan bijvoorbeeld landelijke verenigingen voor eerste hulp of ze te koppelen aan AED cursussen, kan het fenomeen bystander effect wellicht worden aangepakt.

In deze studie is onderzocht wat de gevolgen waren voor iemand die, al dan niet in het bijzijn van drie passieve omstanders, zonder goede reden beledigd werd. Daarnaast is gekeken naar het effect van excuses van de dader op het slachtoffer. Hoewel dit onderzoek heeft bijgedragen aan een betere kijk op de gevolgen voor slachtoffers van het bystander effect, is van een volledig beeld voorlopig nog geen sprake. Het lijkt dan ook zinvol om de effecten van het bystander effect op het slachtoffer nader te onderzoeken om zodoende deze informatie te vertalen naar praktische toepassingen.

Referenties

- Alter, S. (1999). *Apologising for Serious Wrongdoing: Social, Psychological and Legal Considerations*. Geraadpleegd op <https://dalspace.library.dal.ca/>
- Banyard, P., Davies, M. N. O., Norman, C., & Winder, B. (2010). *Essential Psychology. A Concise Introduction*. London, England: SAGE.
- Besharat, M. A., Eisler, I., & Dare, C. (2001). The Self-and Other-Blame Scale (SOBS). The background and presentation of a new instrument for measuring blame in families. *Journal of Family Therapy, 23*, 208-223.
- Bulman, R. J., & Wortman, C. B. (1977). Attributions of Blame and Coping in the ‘‘Real World’’: Severe Accident Victims React to Their Lot. *Journal of Personality and Social Psychology, 35*(5), 351-363.
- Canadian Resource Centre for Victims of Crime. (2005). The Impact of Victimization. Geraadpleegd op <https://www.crcvc.ca/docs/victimization.pdf>
- Chiles, B. W., & Roloff, M. E. (2014). Apologies, Expectations, and Violations: An Analysis of Confirmed and Disconfirmed Expectations for Responses to Apologies. *Communications Reports, 27*(2), 65-77. doi:10.1080/08934215.2014.890735
- Conroy, D. E. (2003). The Performance Failure Appraisal Inventory: Brief User’s Manual. Geraadpleegd op http://www.personal.psu.edu/dec9/oldweb/lab/reprints/pfai_man_brf_03a.pdf
- Coombs, W. T. (2015). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding* (4th ed.). Los Angeles, CA: Sage.
- Cowie, H. (2000). Bystanding or standing by: Gender issues in coping with bullying in English schools. *Aggressive Behavior, 26*, 85–97.
- Critcher, C. R., & Pizarro, D. A. (2008). Paying for Someone Else’s Mistake: The Effect of Bystander Negligence on Perpetrator Blame. *The Society for Personality and Social Psychology, Inc.* doi:10.1177/0146167208320557
- Darley, J. M., & Latané, B. (1968). Bystander intervention in emergencies: diffusion of responsibility. *Journal of Personality and Social Psychology, 8*, 377–383. doi: 10.1037/h0025589
- Dhami, M. K. (2015). Effects of a victim’s response to an offender’s apology: When the victim becomes the bad guy. *European Journal of Social Psychology, 46*, 110-123. doi: 10.1002/ejsp.2145

- 112Vandaag. (2017). Toeriste verkracht in Molenbeek: ‘Omstanders keken toe, maar grepen niet in’ [nieuwsbericht]. Geraadpleegd op <http://112vandaag.nl/2017/01/toeriste-verkracht-molenbeek-omstanders-keken-toe-grepen.html>
- Engelstatter, M. T. (2004). *Self-blame, coping, perceived control and psychological symptoms in child sex offenders and batterers* (Master's thesis). Geraadpleegd op <https://libres.uncg.edu/>
- Fischer, P., Krueger, J. I., Greitemeyer, T., Vogrincic, C., Kastenmüller, A., Frey, D., ... & Kainbacher, M. (2011). The bystander-effect: A Meta-Analytic Review on Bystander Intervention in Dangerous and Non-Dangerous Emergencies. *Psychological bulletin*, 137(4), 517. doi:10.1037/a0023304
- Forgas, J. P. (1995). Mood and Judgment: The Affect Infusion Model (AIM). *Psychological Bulletin*, 117(1), 39-66. doi:10.1037/0033-2909.117.1.39
- Frantz, C., M., & Bennisson, C. (2004). Better late than early: The influence of timing on apology effectiveness. *Journal of Experimental Social Psychology*, 31, 201-207. doi:10.1016/j.jesp.2004.07.007
- Gini, G., Pozzoli, T., Borghi, F., & Franzoni, L. (2008). The Role of bystanders in students' perception of bullying and sense of safety. *Journal of School Psychology*, 46, 617-638. doi:10.1016/j.jsp.2008.02.001
- Infopolitie. (2012). Omstanders kijken toe bij brutale beroving [nieuwsbericht]. Geraadpleegd op <http://www.infopolitie.nl/index.php/onderwerp/politie/2598-omstanders-kijken-toe-bij-brutale-beroving>
- Jamieson, J. P., Harkins, S. G., & Williams, K. D. (2010). Need Threat Can Motivate Performance After Ostracism. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 36(5), 690-702. doi:10.1177/0146167209358882
- Kassin, S., Fein, S., & Markus, H. R. (2014). *Social Psychology (9th ed.)*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Kirchoff, J., Strack, M., & Jäger, U. (2009). Apologies: Depending on offence severity the composition of elements does matter. Presentation for the INPsySR-Symposium ‘Preventing Violent Conflict’ at the 11th ECP. Oslo, Norway.
- Kirchoff, J., Wagner, U., & Strack, M. (2012). Apologies: Words of Magic? The Role of Verbal Components, Anger Reduction, and Offence Severity. *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, 18(2), 109-130. doi:10.1037/a0028092
- Latané, B., & Darley, J. (1969). Bystander apathy. *American Scientist*, 57(2), 244-268.

- Latané, B., & Nida, S. (1981). Ten Years of Research on Group Size and Helping. *Psychological Bulletin*, 89(2), 308-324. doi:10.1037/0033-2909.89.2.308
- Lazare, A. (1995). Go ahead, say you're sorry. *Psychology Today*, 28(1), 40-42.
- Lerner, M. J., & Miller, D. T. (1978). Just World Research and the Attribution Process: Looking Back and Ahead. *Psychological Bulletin*, 85(5), 1030-1051.
- Manning, R., Levine, M., & Collins, A. (2007). The Kitty Genovese Murder and the Social Psychology of Helping: The Parable of the 38 Witnesses. *American Psychologist*, 62(6), 555-562. doi: 10.1037/0003-066X.62.6.555
- Moerman, S. (2016). Schokkend: Omstanders doen niets bij ontvoering [nieuwsbericht]. Geraadpleegd op <http://www.metronieuws.nl/xl/raar/2016/04/schokkend-omstanders-doen-niets-bij-ontvoering>
- Murphy, J. G. (2006). Well Excuse Me!- Remorse, Apology, and Criminal Sentencing. *Arizona State Law Journal*, 38(2), 371.
- Neff, K. D. (2003). Development and validation of a scale to measure self-compassion. *Self and Identity*, 2, 223-250.
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An Alternative Conceptualization of a Healthy Attitude Toward Oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. doi:10.1080/15298860390129863
- Neff, K. (2004). Self-Compassion and Psychological Well-Being. *Constructivism in the Human Sciences*, 9(2), 27-37.
- Pokonobe Associates. (2016). Jenga, edge of your seat fun: Fun facts. Geraadpleegd op: <http://jenga.com/about.php>
- Rotter, J. B. (1966). Generalized Expectancies for Internal versus External Control of Reinforcement. *Psychological Monographs: General and Applied*, 80(1), 1-28.
- Sedikides, C., & Green, J. D. (2001). Affective influences on the Self-Concept: Qualifying the Mood Congruency Principle. In J. P. Forgas (Ed.), *the Handbook of Affect and Social Cognition*, 145-160. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Shaver, K. G. (1985). *The attribution of blame: Causality, responsibility, and blameworthiness*. New York: Springer-Verlang.
- Shaver, K. G., & Drown, D. (1986). On causality, responsibility, and self-blame: A theoretical note. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, 697-702.
- Telegraaf. (2013). Omstanders laten kopschopper zijn gang gaan [nieuwsbericht]. Geraadpleegd op http://www.telegraaf.nl/binnenland/21646168/_Kopschopper_mag_gang_gaan_.html

- Valdez, C. E., & Lilly, M. M. (2016). Self-Compassion and Trauma Processing Outcomes Among Victims of Violence. *Mindfulness*, 7, 329-339. doi:10.1007/s12671-015-0442-3
- Verduyn, P., Delvaux, E., Van Coillie, H., Tuerlinckx, F., & Van Mechelen, I. (2009). Predicting the Duration of Emotional Experience: Two Experience Sampling Studies. *Emotion*, 9, 83–91. doi:10.1037/a0014610
- Wenzel, M., & Okimoto, T.G. (2010). How acts of forgiveness restore a sense of justice: Addressing status/power and value concerns raised by transgressions. *European Journal of Social Psychology*, 40, 401–417.
- Williams, K. D. (2001). *Ostracism: The power of silence*. Geraadpleegd op <http://books.google.com/>
- Williams, K. D. (2007). Ostracism. *Annual Review of Psychology*, 58, 425-452. Geraadpleegd op http://www15.uta.fi/arkisto/aktk/projects/sta/Williams_2007_Ostracism.pdf
- Williams, K. D. (2009). Ostracism: A Temporal Need-Threat Model. *Advances in Experimental Social Psychology*, 41, 279-314. doi:10.1016/S0065-2601(08)00406-1
- Williams, K. D. (2010). Need Threat Can Motivate Performance After Ostracism. *Personality and social Psychology Bulletin*, 36, 690-702. doi: 10.1177/0146167209358882
- Williams, K. D., & Jarvis, B. (2006). Cyberball: A program for use in research on interpersonal ostracism and acceptance. *Behavior Research Methods*, 38(1), 174-180.

Bijlagen

Bijlage A: Vooraf vragenlijst voor participanten (faalangst en moderatoren)

Informed Consent

Q1 We are conducting a study to gain insights into the different personality types based on how you perform a Jenga game. The study consists of two sessions. The first one will be an online questionnaire. The second session will consist of an experiment at the University of Twente in which you will be asked to build a Jenga tower followed by a second questionnaire.

Informed Consent

'I hereby declare in a manner obvious to me, to be informed about the nature, method, target of the investigation. I know that the data and results of the study will only be published anonymously and confidentially to third parties. My questions have been answered satisfactorily. I voluntarily agree to take part in this study, while I reserve the right to terminate my participation in this study without giving a reason at any time'.

- Agree (1)
- Disagree (2)

Condition: Disagree Is Selected. Skip To: End of Survey.

Demografische gegevens

Q2 What is your gender?

- Male (1)
- Female (2)

Q3 What is your age?

_____ Age (1)

Q23 If you participate via Sona please enter your Sona-id

PFAI (faalangst)

Q4 Please read each statement carefully before answering. Please indicate how much you agree with the following statements.

	Do Not Believe At All -2 (-2)	-1 (-1)	Believe 50% of the Time 0 (0)	+1 (1)	Believe 100% of the Time +2 (2)
When I am failing, it is often because I am not smart enough to perform successfully.	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

(1)					
When I am failing, my future seems uncertain. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, it upsets important others. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, I blame my lack of talent. (4)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, I believe that my future plans will change. (5)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, I expect to be criticized by important others. (6)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, I am afraid that I might not have enough talent. (7)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

<p>failing, it upsets my “plan” for the future. (8)</p> <p>When I am failing, I lose the trust of people who are important to me. (9)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>When I am not succeeding, I am less valuable than when I succeed. (10)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>When I am not succeeding, people are less interested in me. (11)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>When I am failing, I am not worried about it affecting my future plans. (12)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>When I am not succeeding, people seem to want to help me less. (13)</p>	☐	☐	☐	☐	☐
<p>When I am failing, important others are not happy. (14)</p>	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

When I am not succeeding, I get down on myself easily. (15)	☐	☐	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

When I am failing, I hate the fact that I am not in control of the outcome. (16)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am not succeeding, people tend to leave me alone. (17)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, it is embarrassing if others are there to see it. (18)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, important others are disappointed. (19)	☐	☐	☐	☐	☐
When I am failing, I believe that everybody knows I am failing. (20)	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

Importance social image (niet meegenomen in de analyses)

Q5 Please rate how important each of the following are for you.

	Not important at all 1 (1)	2 (2)	3 (3)	Moderately important 4 (4)	5 (5)	6 (6)	Extremely important 7 (7)
Your social image (i.e., how positively other people think of you). (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The reputation of your family. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Respect (i.e., how much other people respect you). (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Social image of your family (i.e., how positively other people think of your family). (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Your reputation. (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

Respect towards your family	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(i.e., how much others respect your family). (6)							

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

HFS (Forgiveness) (niet meegenomen in de analyses)

Q6 In the course of our lives negative things may occur because of our own actions, the actions of others, or circumstances beyond our control. For some time after these events, we may have negative thoughts or feelings about ourselves, others, or the situation. Think about how you typically respond to such negative events. Next to each of the following items write the number (from the 7-point scale below) that best describes how you typically respond to the type of negative situation described. There are no right or wrong answers. Please be as open as possible in your answers.

	Almost Always False of Me 1 (1)	2 (2)	More Often False of Me 3 (3)	4 (4)	More Often True of Me 5 (5)	6 (6)	Almost Always True of Me 7 (7)
Although I feel badly at first when I mess up, over time I can give myself some slack. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I hold grudges against myself for negative things I've done. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Learning from bad things that I've done helps me get over them. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

It is really hard for me to accept myself once I've messed up. (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

stop criticizing myself for negative things I've felt, thought, said, or done. (5)							
I continue to punish a person who has done something that I think is wrong. (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I continue to be hard on others who have hurt me. (7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN PASSIEVE OMSTANDERS OP HET SLACHTOFFER

Although others have hurt me in the past, I have eventually been able to see them as good people. (8)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
If others mistreat me, I continue to think badly of them. (9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
When someone disappoints me, I can eventually move past it. (10)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

SCS (self-judgment and self-kindness) (vragen 6 t/m 10, self-kindness niet meegenomen in de analyses)

Q7 Please read each statement carefully before answering. Indicate how often you behave in the stated manner.

	Never 1 (1)	Almost Never 2 (2)	rarely 3 (3)	sometimes 4 (4)	Often 5 (5)	Almost always 6 (6)	Always 7 (7)
I'm disapproving and judgmental about my own flaws and inadequacies. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
When times are really difficult, I tend to be tough on myself. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I'm intolerant and impatient towards those aspects of my personality I don't like. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
When I see aspects of myself that I don't like, I get down on myself. (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I can be a bit cold-hearted towards myself when I'm experiencing suffering. (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

<p>I try to be loving towards myself when</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<p>I'm feeling emotional pain. (6) When I'm going through a very hard time, I give myself the caring and tenderness I need. (7)</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<p>I'm kind to myself when I'm experiencing suffering. (8)</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<p>I'm tolerant of my own flaws and inadequacies. (9)</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<p>I try to be understanding and patient towards those aspects of my personality I don't like. (10)</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

Narcisme (niet meegenomen in de analyses)

Q8 Please rate the following statements.

	Strongly disagree 1 (1)	Disagree 2 (2)	Somewhat disagree 3 (3)	Neither agree nor disagree 4 (4)	Somewhat agree 5 (5)	Agree 6 (6)	Strongly agree 7 (7)
I like to be the center of attention. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I always know what I am doing. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Everybody likes to hear my stories. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I am more capable than other people. (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I think I am a special person. (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I usually get the respect that I deserve. (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I like to do things for other people. (7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

When people compliment me I sometimes get embarrassed. (8)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I try not to be a show off. (9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
There is a lot that I can learn from other people. (10)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

Locus of Control (niet meegenomen in de analyses)

Q9 Read the following statements carefully and indicate to which degree you agree with them.

	Strongly disagree 1 (1)	Disagree 2 (2)	Somewhat disagree 3 (3)	Neither agree nor disagree 4 (4)	Somewhat agree 5 (5)	Agree 6 (6)	Strongly agree 7 (7)
Many of the unhappy things in people's lives are partly due to bad luck. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Many times exam questions tend to be so unrelated to course work that studying is really useless. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
What happens to me is my own doing. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

It is not always wise to plan too far ahead because many things turn out to be a matter of good or bad fortune anyhow.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

(4) Becoming a success is a matter of hard work; luck has little or nothing to do with it.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(5) People's misfortunes result from the mistakes they make.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(6) Most misfortunes are the result of lack of ability, ignorance, laziness, or all three.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

little influence over the things that happen to me. (10)							
--	--	--	--	--	--	--	--

Display This Question:

If PFAI mean Is Less Than 24

Q10 Here is your unique id: $\{e://Field/RandomID\}$ Please write this number down and take it with you to the experiment. This is important, without your number you cannot participate (and receive the Sona point). Thank you!

Display This Question:

If PFAI mean Is Greater Than or Equal to 24

Q21 Thank you for your participation. You have been assigned to the condition where no further actions are required. For this reason, your presence at the University of Twente is not necessary. This is the end of the survey.

Bijlage B: Achteraf vragenlijst voor participanten (afhankelijke variabelen en manipulatiecheck)

Aanvullende informatie

Q1 Participant nummer?

Q2 Observaties?

Q4 Wie zijn de omstanders?

Q5 Vrienden of niet?

Q6 Ruimte?

Q7 Conditie?

Q3 Komt de participant voor zichzelf op?

Q8 Unique ID?

Q22 What is your Sona-ID?

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

PANAS (niet meegenomen in de analyses)

Q9 This scale consists of a number of words that describe different feelings and emotions. Read each item and then list the number from the scale below. Indicate to what extent you feel this way right now, that is, at the present moment.

	Very Slightly or Not at All 1 (1)	A Little 2 (2)	Moderately 3 (3)	Quite a Bit 4 (4)	Extremely 5 (5)
Interested. (1)	☐	☐	☐	☐	☐
Distressed. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
Excited. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
Upset. (4)	☐	☐	☐	☐	☐
Strong. (5)	☐	☐	☐	☐	☐
Guilty. (6)	☐	☐	☐	☐	☐
Scared. (7)	☐	☐	☐	☐	☐
Hostile. (8)	☐	☐	☐	☐	☐
Enthusiastic. (9)	☐	☐	☐	☐	☐
Proud. (10)	☐	☐	☐	☐	☐
Irritable. (11)	☐	☐	☐	☐	☐
Alert. (12)	☐	☐	☐	☐	☐
Ashamed. (13)	☐	☐	☐	☐	☐
Inspired. (14)	☐	☐	☐	☐	☐
Nervous. (15)	☐	☐	☐	☐	☐
Determined. (16)	☐	☐	☐	☐	☐
Attentive (17)	☐	☐	☐	☐	☐
Anxious. (18)	☐	☐	☐	☐	☐
Active. (19)	☐	☐	☐	☐	☐
Afraid. (20)	☐	☐	☐	☐	☐

Vier fundamentele behoeften

Q10 Please select the number that best represents your feelings experienced during the task.

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

	Not at all 1 (1)	A little 2 (2)	Moderately 3 (3)	Quite a bit 4 (4)	Extremely 5 (5)
I feel disconnected. (1)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel rejected. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel like an outsider. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel good about myself. (4)	☐	☐	☐	☐	☐
My selfesteem is high. (5)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel insecure. (6)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel meaningless. (7)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel nonexistent. (8)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel important. (9)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel powerful. (10)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel I have the ability to significantly alter events. (11)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel I am able to influence the action of others. (12)	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

Veiligheidsperceptie

Q11 Please select the number that best represents your feelings experienced during the task.

	Never 1 (1)	Rarely 2 (2)	Sometimes 3 (3)	Often 4 (4)	Always 5 (5)
I feel safe. (1)	☐	☐	☐	☐	☐
If danger occurs people help each other. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
I feel safe at the University. (3)	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

Attributie van schuld

Q12 Remember the task, indicate for each of the following statements how much you agree or disagree.

	Strongly disagree (1)	Disagree (2)	Somewhat disagree (3)	Neither agree nor disagree (4)	Somewhat agree (5)	Agree (6)	Strongly agree (7)
What happened was entirely my fault. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I blame myself. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I feel guilty about what happened. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I am responsible for what happened. (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
What happened was entirely my partners fault. (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I blame my partner. (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My partner should feel guilty. (7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

My partner is solely responsible	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
for what happened. (8)							

Q13 Remember the task, indicate for each of the following statements how much you agree or disagree.

	Strongly disagree (1)	Disagree (2)	Somewhat disagree (3)	Neither agree nor disagree (4)	Somewhat agree (5)	Agree (6)	Strongly agree (7)
What happened was partially the fault of others. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other people are partially to blame for what happened (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other people should feel guilty for what happened. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Manipulatiecheck

Q14 Were there other people beside your partner and the instructor present in the room?

Yes (1)

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

- No (2)

Display This Question:

If Were there other people beside your partner and the instructor present in the room? Yes Is Selected

Q15 How many?

Q16 Did you receive an apology?

- Yes (1)
- No (2)

Display This Question:

If Did you receive an apology? Yes Is Selected

Q17 How did you perceive the apology?

- Extremely negative (1)
- Somewhat negative (2)
- Neither positive nor negative (3)
- Somewhat positive (4)
- Extremely positive (5)

Q18 How realistic did you perceive the experiment?

- Not at all (1)
- A little bit (2)
- Somewhat (3)
- Very (4)
- Extremely (5)

Bijlage C: Debriefing

When people are discouraged to intervene in an emergency situation due to the presence of others, who also fail to intervene, is called the bystander effect. It is one of the most known phenomena in social psychology and a lot of research has been done on this topic. However, not much is known about the effects for victims in these situations.

The study, in which you just participated, aims to investigate the psychological effects of the bystander effect from the perspective of the victim. Certainly, we cannot really make participants a victim of something terrible like a crime. For this purpose you were placed in the position that somewhat resembles a victim, namely the victim of a rude person or bully. The task that you were asked to perform was virtually impossible, and designed that no one would be able to do it. We then scripted everything the perpetrator said, so please be aware that it was not meant as a personal insult: each participant received the exact same insults.

We did, however, change a few things, for each experimental condition. In one condition, there were several people present in the room, whereas in the other condition the participant was alone with the person who insults them. The idea behind this is that it is worse to receive an insult in the presence of other people, than it is when you are alone. Because of the silence of other people, perhaps the ‘victim’ will think they are not worth being helped, or they may to some degree deserve the bad behavior. This is what is often called ‘victim blaming’ and is done by people who witness a crime, but sometimes also by the victims themselves.

Another thing we changed per condition is that the rude person would apologize after being rude. In one condition, the perpetrator would apologize shortly after the insults, whereas in the other condition, participants would first make the questionnaire and then the rude person would apologize. The idea is that apologies make things better again, and make the ‘victim’ feel good about themselves. However, this is especially true when the apology is done in the presence of others, as apologies can repair the perceived ‘status’ of the ‘victim’.

This study can have important outcomes for victims of (public) bullying, but also of real crimes, as it could help to make support more aimed to their specific needs. Your participation has contributed to gain first insight into this topic.

Thank you for your participation. If you have any further questions, please feel free to ask the experimenters or use the contact information provided.

Best regards,

Joyce van Stein Callenfels	j.l.vansteincallenfels@student.utwente.nl
Brian Stempher	b.m.stempher@student.utwente.nl
Linda Masselink	l.a.a.masselink@student.utwente.nl
Mariesa Huxoll	m.s.huxoll@student.utwente.nl
Sarah Ristau	s.ristau@student.utwente.nl

Additionally, we would like to ask you to not talk about the content and the aim of the study to other potential participants, as this would most likely influence the outcomes of the study.

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

Bijlage D: Codeboek

Pp. Nr.	Condition	Random Nr.	Sona	Gender	Bystanders	Researcher Perpetrator		Familiar	Room	General comments (Algemeen: vraag 'i feel disconnected' meerdere keren niet goed begrepen)
						S	J			
1	1A	751851		Woman	B,M,L	S	J	Yes.	VR 256	Laughing
2	2A	124346		Woman	B,M,L	S	J	Yes.	VR 256	Participant asked: 'are you angry with me?'
3	1B	541313		Woman	None	S	J	Yes	VR 256	-
4	2B	872323		Woman	None	S	J	Yes.	VR 256	Didn't hear the insult completely due to laughing. Defended herself: 'its not even possible within three minutes'
5	1A	395925		Woman	B,M,L	S	J	Yes.	VR 258	It took a longer time before the researcher entered the room again. This made the tension stay longer.
6	1B	982649		Woman	None	S	J	Yes.	VR 258	heeft de belediging niet goed meegekregen
7	2B	562790		Man	None	S	J	No	VR 258	'40 is echt hoog' als verdediging
8	2A	159815		Man	B,M,L	S	J	Yes.	VR 258	-
9	1A	191340		Woman	B,M,L	S	J	Yes.	VR 258	oke then you try
10	2A	855453		Man	B,M,L	S	J	Yes.	VR 247	'oke, are you mad? '

Pp. Nr.	Condition	Random Nr.	Sona	Gender	Bystanders	Researcher Perpetrator		Familiar	Room	General comments
						S	J			
11	1B	261598		Woman	none	S	J	Yes.	VR 248	gelachen hele tijd
12	2B	76216		Woman	none	S	J	Yes.	VR 248	Apology eerste keer niet gehoord, verdedigen, nog een

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

										keer belediging, 'echt een rot spel' (maks)
13	2A	995096		Woman	B,I,M	S	J	Yes.	VR 248	Nadja, is niet mogelijk.
14	1B	16087	43822	Man	none	S	J	Yes.	VR 248	Hugo, na belediging okee ik niet, same here na apology
15	1A	184232	43807	Man	B,L,M	S	J	Yes.	VR248	lachen na belediging
16	2A	212794		Man	B,L,M	S	J	No	VR248	-
17	1A	166210	45853	Woman	B,I,M	S	J	No	VR258	ja okee, excuses wordt geaccepteerd, poging tot verzoening → leek al te begrijpen waar het werkelijk om ging
18	2A	389310		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	VR258	lachen na belediging
19	1A	26120		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	VR258	-
20	2A	261397(1 ena)		Woman	B,M,L	S	J	Yes.	VR258	vond het niet echt realistisch

Pp. Nr.	Condition	Random Nr.	Sona	Gender	Bystanders	Researcher/ Perpetrator		Familiar	Room	General comments
21	1A	375421		Man	B,L,M	S	J	Yes.	VR258	hmm 40?, verdedigen waarom niet hoog
22	2A	352898	45787	Woman	B,L,M	S	J	No	VR258	verdedigd zichzelf: Echt? eerste keer + sorry
23	1A	859191	45778	Woman	B,L,M	S	J	No	VR258	apology geaccepteerd, geen verdediging
24	1B	309705		Woman	none	S	J	No	VR256	
25	2B	393296		Woman	none	S	J	No.	VR256	
26	1B	398891	45376	Woman	none	S	J	No	VR256	Vroeg zich af of joyce erbij hoort
27	2B	757571		Woman	none	S	J	Yes.	VR256	

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

28	1B	81937		Man	none	S	J	No	VR256	Werd boos, doe het maar zelf, als je een slecht dag hebt reageer het maar niet op mij af
29	2B	598337 = 59837	45298	Woman	none	S	J	No	VR256	
30	1B	297492	43258	Woman	none	S	J	Yes.	VR256	
31	2B	380737	46219	Woman	none	S	J	No	VR256	
32	1B	261808		Woman	none	S	J	No	VR256	
33	2B	421725		Man	none	S	J	No	VR256	
34	1B	492049		Man	B,L,M	S	J	No	VR256	
35	1A		43873	Woman	B,L,M	S	J	No	VR256	maybe you are better
36	2A	659307	46852	Woman	B,L,M	S	J	No	VR256	the maximum was 40, interrupted apology
37	2A	151057	42127	Man	B,L,M	S	J	Yes.	VR256	You didn't do it with me change codition in Qualtrics, was no apology
38	1A	676532	46900	Woman	B,L,M	S	J	No	VR256	Laughing "what? ... okay",
39	2A	207448		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	VR256	
40	1B	16854		Woman	-	S	J	No	VR256	
41	2B	99009		Man	-	S	J	No	VR256	
42	1A	154282		Man	B,L,M	S	J	Yes.	VR256	yes probably (laughing)
43	2B	581177		Man	-	M	J	Yes.	RA310 7	sorry eerste keer, dubbele voormeting

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

44	1B	111547	46273	Woman	-	M	J	No	RA310 7	Snapte het niet helemaal, hoorde excuses niet + voormeting vergeten
45	2B	492265	45424	Man	-	M	J	Yes.	RA310 7	ok
46	1A	854722		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 7	laughing na belediging
47	2A	40022		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 7	
48	1A	321010	46060	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 7	
49	2B	Mail	45829	Man	-	S	J	No	RA310 1	Trouble with room, chaotic circumstances, started 15 min later. J and PP had good relation in beginning of experiment, maybe too biased
50	2A	354640	43582	Man	B,L,M	S	J	Yes.	RA310	
51	1A	755270	46204	Woman	B,L,M	S	J	No	VR256	
52	1B	223951		Woman	none	S	J	No	VR256	snapte opdracht niet echt
53	2A	803728		Woman	B,L,M	S	J	No	VR256	werd rood, schrok wel vanwege de belediging
54	1A	606530		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	VR256	
55	2A	182549		Man	B,L,M	S	J	Yes.	VR256	
56	2B	904702		Man	none	S	J	No.	VR256	
57	1B	182912		Woman	none	S	J	Yes.	VR256	
58	2B	811885		Woman	none	S	J	Yes.	VR256	
59	1A	312954		Woman	B,L,M	S	J	No.	RA310 1	
60	2A	587428		Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	i dont think so, i would like to see her

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

										try → wist dat de dader niet echt was
61	1A	7235		Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	Snapte het niet zo goed, slecht engels
62	2B	507981		Man	-	S	J	No	RA3101	
63	1B	179615		Woman	-	S	J	No	RA3101	”but 40 is pretty high”
64	2B	534632		Man	-	S	J	No	RA3101	Wist dat joyce in het complot zat
65	1A	336959		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA3101	Guessed that the offense was part of the study
66	2A	493259	45835	Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	
67	1A	794595	46264	Man	B,L,M	S	J	No	RA3101	trok wenkbrauwen op, geen reactie(op apology)
68	2A	654335	45775	Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	vermoedelijk bias qua deelnemers (zag J van tevoren in de kamer) “I think it was hard”
69	2B	132892		Woman	-	S	J	No	RA3101	S langzamer praten voor begrijpelijkheid
70	1B	934711		Woman	-	S	J	No	RA3101	said, she chose “did not receive an apology”even though she did, bc she forgot - change maybe?
71	2B	306694		Man	-	S	J	No	RA3101	laught
72	2A	688293	45406	Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	heeft meegekregen dat J er al zat en wij allemaal aan het lachen waren, weet mss van tevoren dat we in een complot zitten
73	2A	210579	45982	Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	did not do the pre-measurement, took longer
74	1A	939937	44533	Woman	B,L,M	S	J	No	RA3101	did not do the pre-measurement, took longer

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

75	1A	416184	43588	Man	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	even Qualtrics vanwege de Conditie checken (No Apology)
76	2B	358218		Woman	-	S	J	No	RA310 1	
77	1B	255139	42679	Woman	-	S	J	No	RA310 1	
78	2B	216093		Man	-	S	J	Yes.	RA310 1	
79	1B	536435		Woman	-	S	J	Yes.	RA310 1	i dont give a damn, snapte het al
80	2A	181543		Man	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	in het begin ging J helemaal hard lachen en S begon daarna (biased)
81	1A	173624		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	okee, wenkbrouwen → sorry,
82	2A	307198		Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	S nog niet aanwezig dus participant vertelt dat we allemaal nog moeten. (dubbele avoormeting- vrouw 19)
83	1B	710295		Woman	-	S	J	Yes.	RA310 1	Zei Sorry na insult
84	1A	925400	45862	Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	Are you frustrated for loosing coupon? Its okay.
85	2A	948732	46897	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	stelde een paar vragen na insult (e.g: what should we do now?)
86	1A	826529		Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	i dont think so
87	2B	29203	43504	Woman	-	S	J	No	RA310 1	
88	1B	733636		Man	-	S	J	No	RA310 1	
89	2A	818637	43627	Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	
90	1B			Man	-	S	J	No	RA310 1	

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

91	2B	785955		Woman	-	S	J	No	RA310 1	
92	1A	672304	45685	Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	okay? Gedroeg zich een beetje raar → belediging iets zachter
93	2B	358060	46351	Woman	-	S	J	No	RA310 1	Change in Qualtrics in NO APOLOGY, Ze was in het begin al heel verdedigend, en zei: mijn kleine broer zou dat kunnen
94	1B	753022		Man		S	J	No	RA310 1	Moest de voorafvragenlijst nog invullen (daardoor al slecht gevoel?) heeft het helemaal niet gesnapt dat die insulted was :D
95	1B	109531		Man		S	J	No	RA310 1	de 2 hadden veel te veel plezier :D moet eruit denk ik, had direct opgemerkt dat J uit haar rol was.
96	2B	651260	43672	Woman		S	J	Yes.	RA310 1	hoorde belediging niet goed
97	1A	35073 staat 2x erin	45571	Woman		S	J	No	RA310 1	
98	2A	komt nog	46114	Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	beetje teveel gepraat tussendoor, viel eerst meteen om
99	1A	69041		Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	liet deels vallen, 40?
100	2A	632503		Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
101	1B	70892		Man		S	J	No	RA310 1	tower already fell
102	2B	488484		Man		S	J	No	RA310 1	schrok na belediging
103	1B	39572	45673	Man		S	J	No	RA310 1	

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

104	2B	99780	44545	Woman		S	J	No	RA310 1	heeft voormeting niet ingevult (spanning?), heeft SONA-Nr verkeerd ingevult
105	2A	948664	43792	Woman	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	
106	1A	933914		Man	B,L,M	S	J	Yes.	RA310 1	heeft VM niet ingevult are you mad?; Na Apology: could youhave done better
107	2A	572876	45445		B,L,M	S	J	No	RA310 1	
108	1A	206501		Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
109	2A	927338		Man	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
110	1B	424525		Woman	-	S	J	No	RA310 1	
111	1B	603629		Man	-	S	J	No	Ra310 1	zei al in het begin: uh 40 will be hard;blamed zichzelf de hele tijd voor het vallen: had nog een kater
112	2B	413307	45535	Woman	-	S	J	No	RA310 1	had het door met J; moet er waarschijnlijk uit
113	1B	240387		Man	-	S	J	Yes.	RA310 1	kende J te goed
114	1A	774984	45253	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
115	2A	370757		Man	-	S	J	No	RA310 1	
116	1A	111756	45550	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
117	2B	600100		Man	-	S	J	No	RA310 1	I am sure she could do better, she does it more often
118	2B	920073		Man	-	S	J	No	RA310 1	
119	1B	861246		Man	-	S	J	No	RA310 1	

DE INVLOED VAN HET BYSTANDER EFFECT

120	2A	224777	44809	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	beetje afwezig?: vroeg in de eerste min al of de 4 erbij horden
121	1B	334013		Man	-	S	J	No	RA310 1	
122	2B	276541	45667	Man	-	S	J	No	RA310 1	
123	1A	948148	46990	Woman	B,L,M	S	J	No	RA310 1	
124	1B	726067	45961		-	S	J	No	RA310 1	